

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12.)
Fiume, Klotild utca (Via Clotilde) 4. szám, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt 229.)

Felolvasó szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁR MELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre . . . 28 kor. || Negyed évre . . . 7.— kor
Fél évre 14 . . . || Egy hónap 2.40
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 8 FILLÉR,
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 AL.

Valutajavítás.

f. o.) Wekerle kormányralépése után nyilatkozatot tett valutánk feljavításának feltételeiről. Földes Béla, aki az átmeneti miniszterség felállítása után szintén nyilatkozott, ugyanez a valutajavítást tüzte ki hivatása egyik legfőbb céljául. Így már ketten volnának a mai kormányban, akik foglalkoznak a kérdéssel. Ez mindenesetre haladás a régi állapottal szemben, mert hiszen Teleszky még észre sem akarta venni a bajt, nemhogy cselekvésre gondolt volna.

Nincs segítség a valutaromlásra, ha az eredetét nem vizsgáljuk pontosan s ha nem belülről s a legegyszerűbb eszközökkel kezdjük a védekezést. Mi nem úgy vagyunk ma már a valutánkkal, mint Németország, a mely most valutakölcsönökkel kezd operálni. Nekünk nincs szénünk, vasunk, amit ki lehetünk, hogy kompenzációként valutakölcsönt kapjunk. Mi, ha tudunk is ma exportálni némely cikkből, ezzel csak éppen hogy átmenetileg segíthetünk s talán nem is biztos, hogy különösen segítünk, mert valutánk oka nem csupán külföldi fizetési eszközökben való hiányunk, hanem a eszméletlen és ellenséges világ elfogódott és talán túlzottan rossz véleménye pénzügyi helyzetünkről. Hogy mily mértékben romlott le valutánk, mutatják az alábbi számok:

	A háboru kitörésekor	1917. aug. 29.
hollandi forint	199.65	464.54
márka	118.20	155.50
svájci frank	96.20	246.50
svéd korona	133.—	336.25
rubel	252.—	290.—
dollár	4.95	8.60
török font	21.75	30.75
román lei	94.40	121.50
bolgár leva	82.—	127.75
dán korona	132.—	335.—
norvég korona	133.—	336.25
lira	95.75	162.52
font sterling	24.10	54.20

Ezek a számok elég világosan mutatják valutánk romlását. A régi kormány nem engedte meg, hogy erről a bajról írjunk, de a kereskedő napról-napra kétségbeesve látta, hogy az ő koronájának hogy zuhan az árfolyama. Vigasztalására megcsinálták a Devizaközpontot, mert úgy vélte Teleszky, hogy valutánk romlásának egyedüli oka a lelkiismeretlen üzerek és bankok spekulációja. Szó sincs róla, a lelkiismeretlen és a nem szükséges külföldi cikkek importja is fokozta a korona diszparitását, de ez is csak egy mellékkörülmény, amilyen számtalan adódott s mind összevéve okozták a mai helyzetet. A mi vélekedésünk szerint ezek

mind másodrendű tényezők s a legfőbb okok a következők voltak:

1. a jegybank-jelentések elmaradása,
2. az állam jegybankkölesőnei,
3. az aranyfedezet lecsökkenése,
4. budget-elmaradás,
5. pénzünk vásárló erejének beföldi hanyatlása.

Még számos mellékkörülmény játszott közre valutánk romlásánál, de a kérdés megvilágításánál s a javítás feltételeinek keresésénél ezek nem fontosak. A fentebb említett öt pont eredményezte azt, hogy ma nincs a világon pénzem, amelynek nemzetközi viszonylata oly kedvezőtlen volna, mint a koronáé. Éppen azért sürgősek, haszthatatlanok itt a teendők. A bajok eredőinek ismerete rá fog vezetni a megoldás útjára. Wekerle már kijelentette, hogy nem lát okot arra, hogy budget ne legyen. Tehát lesz budget. A jegybank kimutatásait is közzé kell tenni. Meglepetést azok úgy sem hozhatnak, miután az osztrák államadósságok ellenőrző bizottságának jelentéseiből tudjuk, hogy mennyivel tartozik a két állam a jegybanknak. Az adók, az új hadikölcsön biztosítják a forgalomban levő bankjegymennyiség csökkenését. Ezzel lassankint növekedni fog az aranyfedezet aránya, nem is szólva arról, hogy az arany-

fedezet emelésére is lehet hatásos eszközöket találni. A monarchiában óriási arany- mennyiségek vannak magánkézben. Ezek vásárlása s egy komoly aranygyűjtőakció kedvező eredményeket hozhat. Németországban ezt is meg tudták csinálni.

Penzünk vásárló erejének beföldi hanyatlása is lényegesen befolyásolta a valuta romlását. Ezzel a felfogással talán egyedül állunk, pedig nem nehéz igazolni ennek a megállapításnak a helyességét. Miként értékelje a külföld a pénzünket, amikor mi is egyre jobban lebecsüljük, amikor mi magunk végeztünk vele folytonos revíziót — lefelé? Súlyos bünt követett el a régi kormány, amikor maga is belépett valutaron-tóink sorába, amikor engedte a háborus uzsorát tozódni, amikor maga is 40 korona buzaárral ment bele a háboruba. Ha valutánk javítására gondolunk, nem szabad tehát megelégednünk pénzünk beföldi vásárló erejének javításáról sem. Export, importkorlátozás, külföldi értékpapírok, követelések stb. mind szükséges és elmaradhatatlan feltételei a valutajavításnak. — Szövetségeinkkel szemben vannak más módok is valutánk javítására. Miért legyen például jobb a leva, mint a korona? Ilyen irányban kell dolgoznunk, ha valutánk javítását el akarjuk érni.

Olaszországban egyre nagyobb mérvet ölt a forrongás.

Milanóban a nép barrikádokról védekezik. - A zavargások és politikai sztrájkok egyre jobban terjednek. - Turinban 300.000 ember tüntetett. - A turini utcai harcoknak 500 halottja van. - Hiábavaló olasz erőfeszítés a Monte San Gabrieleért. - Éljenek harcok az orosz fronton.

Orosz-román harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 19. (Hivatalos.)
Nincs jelentenivaló.

A vezérkar főnöke.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, szept. 19. A nagy főhadiszállás jelenti:

A Luck körüli ivben, a Zbrucz alsó folyásánál és a kézdivásárhelyi medencétől keletre emelkedő hegyekben az ellenség tevékenyebbnek mutatkozott, mint az utóbbi időben. Mackensen vezértábornagy hadsereportjánál a románok a Szerettől nyugatra bőséges tüzéri előkészítés után Varnina-

nál és Munkelunál több részleges támadást intéztek, amelyek nagy veszteségükkel megbiúsultak. A Rinnikul torkolatánál egyik vállalkozásunk alkalmával foglyokat ejtettünk.

Ludendorff, első főszállás-mester.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 19. (Hivatalos.)

A Bainsizza-fensíkon az ellenségnek erős tüzelőkészítés után indított elszigetelt előretöréseit visszautasítottuk.

A vezérkar főnöke.

A TENGERPART telefon száma 12.

Balkáni harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, szept. 19. (Hivatalos.)

Albán arcvonal:

Nincs jelentenivaló.

A vezérkar főnöke.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, szept. 19. A nagy főhadiszállás jelenti:

Macedóniai arcvonal:

Nagyobb ütközeti cselekmények nem voltak.

Ludendorff, első főszállás-mester.

Francia-belga harctér.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, szept. 19. A nagy főhadiszállás jelenti:

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy arcvonala:

Flandriában az angolok tegnap is megismételték erős lözrohamaikat egyes szakaszok ellen a houthoulsti erdő és a Lys között. Csak kisebb gyalogsági harcok voltak, amelyekben a támadó angol osztagokat csaknem mindenütt visszavetettük. Tüzérségünk teljes erővel vette fel újból az ellenséges ütegek leküzdésének munkáját. Labassée Lais között, valamint a Sommetól az Oiseig az ütközeti tevékenység élénk volt.

A német trónörökös arcvonala:

A laoni és a soissons-i ut mindkét oldalán, valamint a Maas balpartján a tüzérségi harcok időnként tetemes erőre kaptak. Több ponton előtéri harcok fejlődtek ki, amelyek számunkra kedvezően folytak le.

Albrecht württembergi herceg hadseregharcvonala:

Apremonttól nyugatra rehamcsapataink a francia állások ellen intézett egyik raj táutésból több foglyot hoztak be.

Berthold hadnagy ismét két ellenfelét lőtte le légi harcban.

Ludendorff, első főszállás-mester.

—c—

A PÁPA BÉKEJEGYZÉKE.

LONDON, szept. 19. A Reuter-ügynökség jelenti, hogy az antánt hatalmak a központi hatalmak válaszában beérkezte után fognak felelni a pápa békejegyzékére. Anglia magatartása azonos Amerikáéval.

A VÁLASZTÓJOGI REFORM ELŐKÉSZÍTÉSE.

BUDAPEST, szept. 19. A választójogi minisztérium megkezdte a statisztikai adatok feldolgozását. Ugy hírlik, hogy Budapest 37 választókerületre lesz felosztva és az ország 157 városa kap külön kerületet.

A TEMPS VÁRJA A NÉMET BÉKEFELTÉTELEKET.

GENF, szept. 19. Itt úgy hírlik, hogy a Temps cikke értelmében, mely azt hangoztatja, hogy Wilson válasza még nem hisztotta meg a békeakadémiát, azonnal meg lehetne kezdeni a béketárgyalásokat, mielőtt Németország válaszában pozitív javaslatokkal állana elő. A francia kormánykörök hangulata alaposan megváltozott.

KORNILOW CSAPATAINAK KAPITULÁCIÓJA.

ROTTERDAM, szept. 19. A Morning Post jelenti Pétervárról: Kornilow vezérkara elkerülte a kormánycsapatok által tervbe vett bekerítést. Kornilow csapatainak harmadik része is megadta magát.

EGY HONVÉDEZREDES ELITÉLÉSE.

BUDAPEST, szept. 19. A honvédkerületi törvényszék tegnap tárgyalta Décsay János honvédeztudós bünperét. Décsay a központi ruharaktárnak volt a parancsnoka és az a vád merült fel ellene, hogy egyes szállítóktól ajándékokat fogadott el. Beigazolódott, hogy a postszállítással megbízott cégek százazatokra menő pénzajándékokkal vesztegették meg Décsayt. A honvédtörvényszék büntösnek mondta ki és a hadsereg kötelekéből való elbocsátása mellett összes kiténtetésének elvesztésére és 4 havi börtönrre ítélte, amit a vizsgálati fogással kitöltöttek vett.

HIREK.

—o—

— A kormányzó bemutatkozása a rapresztanzában. Holnap délelőn 12 órakor mutatkozik be Jekelfalussy kormányzó a városi képviselőtestület e célra egybehívott ülésén. Ezt a bemutatkozást tévesen beiktatásnak is szokták nevezni, holott beiktatni csak a főispánokat szokás, akik csakis a beiktatás megtörténte után gyakorolhatják hivatalos hatalmukat, míg a kormányzó nyomban kineveztetése után teljes mértékben gyakorolhatja hatalmát, anélkül, hogy hivatalos működését bármitől beiktatásnak, vagy bemutatkozásnak meg kellene előznie. Így például Wickenburg kormányzó is tudvalevőleg gyakorolta hatalmát anélkül, hogy a képviselőtestület ülésén bemutatkozott volna. A mindenkori kormányzó egyébként a város statutumainak 95. szakasza értelmében bármikor megjelenhet és felszólalhat a képviselőtestület ülésén, hivatalos indítványokat terjeszthet a közgyűlés elé, mely azokat a statutum 94. szakasza és az ügyrend értelmében tárgyalás alá veszi. A 95. szakaszban foglalt jogánál fogva jelenik tehát holnap meg Jekelfalussy kormányzó a képviselőtestület ülésén és mondja ott el bemutatkozó beszédét.

— Gyászistentisztelet a bolgár királyneért. A helybeli protestáns imaházban holnap délelőn 11 órakor Zavrzell bolgár konzul intézkedésére gyászistentisztelet lesz az elhalt bolgár királyné lelkiüdvéért. Az istentiszteleten, melyet Ambrus György ref. lelkes fog tartani, résztvesz Jekelfalussy kormányzó és megjelennek a hatóságok képviselői is.

— Pénzügyi kinevezések. A hivatalos lap közli, hogy a pénzügyminiszter Breie József fiúmei pénzügyi titkárt a VII. fizetési osztályba pénzügyi tanácsos-sá. Szitányi Géza dr. pénzügyi fogalmazót pedig a IX. fizetési osztályba pénzügyi segédtitkárrá nevezte ki.

— Ujabb intézkedések a váltókra nézve. A hivatalos lap közli a kormányznak 3419/1917. M. E. számú rendeletét, amely a folyó évi június hó 1-től, folyó évi október hó 1. napjáig bezárólag terjedő időben le-

járt váltókra, kereskedelmi utalványokra és közraktári jegyekre nézve a fizetés végetti bemutatást és óvást elengedi; a folyó évi október hó 1. napja után december hó 31. napjáig bezárólag lejároló említett papiroknál pedig a fizetés végetti bemutatás és óvás határidejét 1918. évi január hó 15-ig bezárólag meghosszabbítja.

— A postai élelmiszercsempészet megáthlása. Tudomására jutott a kereskedelmi miniszternek, hogy a kiviteli tilalom alá eső élelmiszereket, különösen pedig lisztet, hamis tartalomnyilvánítással (pl. lisztet, gipsz, porfesték stb.) tartalommegjelöléssel postai csomagokban sűrűn csempésznek ki az országból. Erre való tekintettel a kereskedelmi miniszter szigorúan figyelmeztette az összes postahivatalokat, különösen az ország területén túl is közlekedő mozgó- és kalauzpostákat, hogy a már rég ebben elrendelt ellenőrzést a lesgigorubbán gyakorolják, mert az e tekintetben megállapított legesekélyebb hanyagságot vagy felületességet figyelmi uton fogja súlyosan büntetni. A felvevő hivatalok kötelesek különösen azok csomagjainak ellenőrzésére súlyt helyezni; akik rendszeresen vagy értesülésük szerint élelmiszereket termelnek, árusítanak vagy vásárolnak.

— Oroszországba nem lehet táviratozni. Összeköttetés hiányában hadifoglyoknak szóló, vagy hadifoglyoktól eredő táviratokat Oroszországba küldeni nem lehet.

— Ravasini és társainak bünügye. A Hunaj fogyasztási adóhivatal kültlen tisztviselőinek ügyében Stoevesandt elnök ma reggel 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást. Kihirdette, hogy ma Butkovic, holnap Cilenti és holnapután Ravasini vádlottat fogja a törvényszék kihallgatni.

Elnök előreszólja Butkovicot, a másik két vádlottat hazaküldi. Butkovicot felhívja, hogy mielőtt a sikkasztásról beszélne, mondja el részletesen, hogyan folyt az adminisztráció és a kezelés a fogyasztási adóhivatalban?

Butkovic vádlott előadja, hogy Triestből hívták a fogyasztási adóhivatalhoz, ahol 1884-ben foglalta el állását. Ravasini-nek teljhatalma volt a hivatalban, az ügykezelést nagy rendetlenségben találta. Mikor a Via Raffaele Sanzióban volt a hivatal, ő vezette az ugyanott levő fiókpénztárt. Két tisztviselő volt alárendelve és egy pénzszekrény állott rendelkezésére. Ennek a pénzszekrénynek csak egy kulcsa volt, Ravasini-nek azonban kulcsa volt minden fiókpénztár pénzszekrényéhez. Ravasini egyik körrendeletében meghagyta, hogy a hivatal felügyelői a 11 fiókpénztár közül valamennyit ellenőrizhettek, a vasuti állomáson, a szabadraktárban és a központban levő fiókpénztárak kivételével.

Stoevesandt elnök: Most mondja el, hogyan követte el a sikkasztást.

Vádlott sieni kezd és fönynek közt azt mondja, hogy mindennek Ravasini az oka, mert nem tartott rendet és elismervény nélkül vett ki pénzt a pénztárból.

Elnök: Hogyan állott elő az ön pénztárában oly nagy pénzhiány?

Vádlott: 1912-ben tolvajok jártak a központi pénztár helyiségében és ott felakarták törni a pénzszekrényt. Attól tartottam, hogy az ön pénztárámba is betörhetnek és ettől kezdve, ha nagyobb összeg volt a pénztárban, a pénzt mindig magamhoz vettem. Mikor láttam, hogy senki sem ellenőriz, költeni kezdtem a nálam levő hivata-

los pénzből és apránként 17.000 koronát kölötttem el belőle. Hogy az egyre növekvő hiányt legalább részben fedezzem, elhelyeztem a pénztárban a halászlai szövethozót két váltóját. Az egyik 5000, a másik 4000 koronáról szólott. Amikor letartóztattak, 2000 korona készpénzt is visszahelyeztem a pénztárba és ha be nem zárnak, úgy minden visszafizetnem volna. Ma is adósnak érzem magamat a hiányzó összeg erejéig. Ez minden amit elmondhatok, a többi vádlottak kihallgatása során talán további részletekre is nyújthatok felvilágosítást.

Elnök a vádlott kihallgatását befejezi és a tárgyalás folytatását holnap délelőtt 9 órára halasztja el.

— **Az idegenek eltávolítása.** A rendőrség tegnapig a jelentkezett idegenek közül kilenvennyolcra engedte meg a további ittmaradását, harminchatot pedig záros határidőn belül a város elhagyására utasított. Azoknak az idegeneknek is jelentkezniük kell a rendőrségen, akik a háború kitörése előtt telepedtek le a városban.

— **Nagy vasuti szerencsétlenség Ausztriában.** Bécsből jelentik: Krajnában tegnap nagy vasuti szerencsétlenség történt. Planina mellett két vonat összeütközött. A katasztrófának 30 halottja és 130 súlyos sebesültje van.

— **Tőzsde.** A hétfői viharos emelkedés után tegnap és ma némi áresés állott be a bécsi és budapesti tőzsdén. A bécsi tőzsde tegnap a következő árfolyamokkal zárult: Lloyd 2220 (— 25), Austro-Americana 1870 (+ 30), Gerolimich 3300 (— 30), Martini 1300 (— 100), Atlantica 1540 (+ 10). A budapesti tőzsde mai záróárfolyamai lapunk zártáig nem érkeztek meg. Bankok magánértékesítése szerint Adria 1925, Atlantica 1515, Magy. Hitel 1243, Magy. Bank 834, Keresk. Bank 5550 koronás árfolyammal zárult. A fiumei tőzsdei összejevetel ma sem eredményezett üzletet.

— **A vasuti díjszabások felemelése.** — Budapestről táviratozza tudósítónk, hogy a kereskedelemügyi minisztériumban most folynak a tanácskozások a m. kir. államvasutak személy- és árudijszabásainak felemeléséről. Különösen a személytarifáinál van nagyarányú emelés tervbe véve.

— **A buvárhajóharc.** A Temps írja: A jelen órákban a tengeralattjáróharc kétségkívül enyhült. Alig kérdéses, hogy újból erőre fog-e kapni. Nem is kételkedünk benne és már a németek messzebbre viszik a tengeralattjáróharc színterét, mert látják, hogy a mi partjaink erős felügyelet alatt állanak. És miközben a legutóbbi torpedózások már többnyire több száz kilométerre a partoktól, a nyílt vizeken történnek, a németek hirdetik, hogy nemokára cirkáló buvárhajókat boesátanak vízre, melyeknek feladatuk lesz a kereskedelmi hajóknak a nagy hajózási vonalakon való megtámadása. Ezzel számolnunk is kell! Ha számolunk, akkor tudjuk magunkat a meglepetésektől megkímélni. Közben azonban azt is megjósolhatjuk, hogy a buvárhajók teljesítőképessége abban az arányban fog esőkkenni, a milyenben a partvidékektől eltávolodnak.

— **Az új Vöröskereszt-sorsjegyek jegyzése.** Mint illetékes helyről értesülünk, a most aláírásra került új magyar Vöröskereszt-sorsjegyekre a különböző aláíróhelyekről érkezett bejelentések arra engednek következtetni, hogy az aláírás a várt ked-

vező eredménnyel járt. A beérkezett aláírási anyagnak technikai feldolgozása a mai viszonyok között csak néhány nap múlva lesz befejezhető, úgy hogy a repartíciót csak ezután lehet elvégezni.

— **Meghiusult templomfosztogatás.** A kapucinusok helybeli templomát tegnap ki akarta rabolni egy vakmerő templomfosztogató. Az éber kapucinus atyák azonban jól vigyáznak vagyonukra és a kellő pillanatban lefogták a 18 éves tolvajleányt, a mint a sekrestyén át a templomba lopódzott és a Szűz Mária oltárát védő ablakrácsokat feszítgette, hogy az ott levő aranyemléket ellophassa. A kapucinusok nyomban a rendőrségre telefonáltak és az őrizetbe vett tolvajnőt átadták az odasiető rendőröknek. Az elrabolni szándékolt, aranyemlékek értéke meghaladja a 20.000 koronát.

— **Halálos szerencsétlenség a vasuti állomáson.** Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap a vasuti pályaudvaron. Garda István máv. fékező épen akkor akart áthaladni az ötödik sínpáron, amikor tolatást végeztek rajta. A szerencsétlen ember két kocsis ütközői közé került, amelyek őt a szó szoros értelmében összelapították. Garda nyomban szörnyethalt. Holttestét a megejtett hatósági szemle után kivitték a temető halottsházába.

LEGUJABB.

—0—

FÖLDES MINISZTER MANDÁTUMA.

NAGYBÁNYA, szept. 19. Földes Béla átmenetgazdasági minisztert egyhangulag képviselővé választották.

A MONTE SAN GABRIELEÉRT.

BUDAPEST, szept. 19. A sajtóhadiszállásról jelentik: A Bainsizza-fensíkon még tart a harc tevékenység. Tegnap két ellenséges támadást visszautasítottunk, a harmadikat tüzésünk csirájában fojtotta el. A Monte San Gabriele szakaszán az ellenséges tüzés időről időre a legnagyobb hevességre fokozódott.

AZ OLASZORSZÁGI ZAVARGÁSOK.

LUGANO, szept. 19. A Stefani-ügynökség jelenti, hogy Genuát, Alexandriát és Turint a hadizónában levőnek nyilvánították. Ellenőrizhetetlen magánjelentések a zavargásoknak, politikai sztrájkoknak nagy szabású kiterjedéséről számolnak be.

LUGANO, szept. 19. Turinban 300.000 ember kenyeret és békét követelve összeült között a katonasággal. A katonák vonakodtak löni a tömegre, ezért gépfegyvereket és tüzést vonultattak fel. Heves harcok fejlődtek ki, a halottak száma meghaladja az ötszázat.

LUGANO, szept. 19. Milánóban tegnap óta forradalmi harcok folytak. A zavargók az utcai harcokban torlaszokról védekeztek a katonaság rohamai ellen.

AZ OLASZ HATÁRZÁR.

LUGANO, szept. 19. Az olasz határ még mindig szigorúan el van zárva. A tartós határzár az ország belsejében kitört súlyos zavargásokkal függ össze.

KERENSZKY LESZ AZ OROSZ KÖZTARSASÁG ELNÖKE.

STOCKHOLM, szept. 19. A Rjecs közli, hogy az orosz köztársaság elnökévé Kerenskyt fogják kikiáltani.

A CARI PÁR SORSA.

GENF, szept. 19. A Petit Journal je-lenti Pétervárról: **AZ orosz kormány elhatározta, hogy a cári párt letartóztatja és csak akkor adja vissza szabadságát, ha az alkotmányozó gyűlés szankcionálni fogja a köztársasági államformát.**

FRANCIAORSZÁG HADICÉLJAI.

PARIS, szept. 19. Painlevé a kamarában felolvasta a kormány nyilatkozatát, melyszerint Franciaország nem azért folytat háborút, hogy bosszút álljon, hanem azért, hogy megvédelmezze a világ szabadságát és függetlenségét. Franciaország hadicéljai a következők: Elzász-Lotharingia annexiója, kártérítés a károkkért és pusztításokért. Nem kényszerbéke szükséges, hanem igazi béke, olyan biztosítékokkal, amelyek a nemzetek összességét biztosítják egyesek támadásaival szemben.

BELGIUM FÜGGETLENSÉGÉNEK HELYREÁLLITÁSA.

BERLIN, szept. 19. A Berliner Tagblatt konstatálja, hogy a német jegyzék

Szöveg folytatása a 4. ik oldalon.

Egy vagy két

ELEGANSAN BERENDEZETT SZOBA azonnal kiadó. Esetleg teljes ellátás is kapható. — Via Valseurigna Ossoinack Genaro ház I. emelet.

**Ujságáruló
rikkansokat
jó kereset mellett felvesz
„A TENGERPART”
kiadóhivatala Via Clo-
tilde 4. I. em.**

Central kávéház

(EURÓPA SZÁLLÓ)

Naponta d. u. 5—7 és este 8—11-ig:
De Mayo Leo házizenekara hangversenyez
Mattachich Lőrinc zongoraművész és zene-
szerző közreműködésével.

IRODAI TISZTVISELŐ

ki a magyar és német nyelvet teljesen bírja
esetleg gyakorlattal bíró

TISZTVISELŐNŐ

helybeli részvénytársaságnál jó fizetéssel
felvétetik. Ajánlatok „Magyar-német” alatt
a kiadóba küldendők.

nem foglalja magában határozott formában a Belgium annexiójáról való lemondást, de a német kormány hozzájárul a pápa javaslataihoz, aki a béke előfeltételül Belgium függetlenségének helyreállítását jelölte meg. A Vorwaerts azt a megjegyzést fűzi hozzá, hogy a pápa jegyzékéhez való hozzájárulás azt jelenti, hogy Németország kész Belgium függetlenségét helyreállítani.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat (Murai Jenő).

Nyomatott a „Lloyd“ Nyomda R. T. nyomdájában.

Catti György utóda

cs. és kir. udvári szállító

GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonai és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpapánok, az összes ásványvizek, toalettkékek, szépfűszerek stb. stb.

ELSŐ

HORVÁT TAKARÉKPÉNZTÁR

Alaptőke 6 millió. Tartalékok 10 millió kor.

FIUMEI FÍOK, Corso 28

Üzletágak: Betétek takarékkönyvekre, folyó- és csekk-számlára. Váltók le- számítására. Értékpapírok bizományi vétele és eladása. Váltók és szelvények beszedése. Jelzálogkölcsonök értékpapírokra és ingatlanokra. 4 1/2% adómentes záloglevelek kiadása, melyek mindennemű tőke, többek között árvapénzek és katonai óvadékok, elhelyezésére alkalmasak.

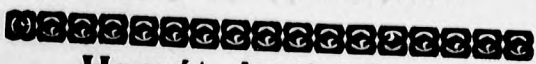
ŐSZI NEMES FAJBARACK

finom görög dinnye, alma és körte állandó árusítása: Ferenc József korzó 42. sz. alatt (a volt Corso mozi házában).

VALÓDI MAGYAR

urasági borok

jutányos áron kaphatók
FRANKL ARNOLD
borkereskedőnél, szabad kikötő.

Horvát Agrár Bank

fiumei fiókja, Via della Torre és Via del Porto sarkán.

Alaptőke: 3.000.000, Tartalékalap: 1.017.000

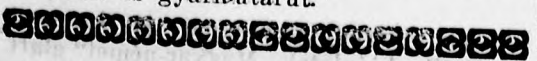
Központ: Zagreb. Fiókja Sarajevo. Kirendeltségek: Bribir, Cabar és Hreljin.

A 350 mezőgazdasági szövetkezetből álló Matica 120 millió kor-ig szavatol a Horvát Agrár Bankért.

Elfogad takarékk- és folyószámla-betéteket.

A legkisebb betét egy korona. Foglalkozik bármilyen bank és váltóüzlettel.

Az áruosztály elad mindennemű gabonaműt és gyarmatárut.

Előfizetőink figyelmébe

Kérjük mindama előfizetőinket, kik előfizetésükkel hátralékban vannak, szíveskedjenek az esedékes összeget posta útján, küldöncel vagy személyesen kiadóhivatalunkhoz Klotild utca (Via Clotilde 4. szám I. emelet juttatni, mivel személyzetünk nagy része bevonult a katonasághoz és nincs módunkban a nyugtákat valamennyi előfizetőnknek házról-házra kifejtés végett elhozni.

ELŐKELŐ ÉLETBIZTOSÍTÓ TARSASÁG FIUMEI VEZÉRKÉPVISELETE részére keres intelligens, megbízható

üzletszerzőket

magas jutalék és fix fizetés mellett. Széles ismeretkörrel rendelkező urak vagy hölgyek ajánlataikat az eddigi működésük megjelölésével küldjék „KOMOLY KERESETE” jellegével A Tengerpart kiadóhivatalába.

MONATH ELLA

okl. zongoratanitónő Via Caserma 4., III. emelet.

Pezsgődugót

- o használt, de nem töröttet, veszek 70 o
- o fillért darabját, palackdugót 15 K. o
- o kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozó- o
- o dás szükségtelen. Uj palackdugóért o
- o csak minta ellenében tesztek legmaga- o
- o sabb árajánlatot. — ROBICSEK o
- o ADOLF, BUDAPEST, Nefelejts o
- o utca 15. o

BUDAI

szálló és kávéház. Fiume, Deák-Korzó. Esténként fél 9-től BOBULA FIVÉREK elismert szalonzenekara CZUTOR MIKLÓS vezetésével hangversenyez. Kitűnő kávéházi italok Pontos kiszolgálás. 50 szállodai szoba.

Tulajdonos BUDAI KAROLY

Jókarban levő, használt
NÉGYKEREKŰ KÉZIKOCSI
megvételre kerestetik. Cím a kiadóban.

Gummi hulladékok

Mindenkinek hazafias kötelessége, hogy a gyáriparban, üzletben vagy háztartásban előforduló mindenfajta gummi hulladékot, sár és tornacipőket, gummi játékokat, gummitömlőket stb. stb. a Magy. Kir. Ministerium 1151/917. M. E. sz. rendeletével létesített Gummibizottságnak Budapest V. Rudolf tér 6. sz. bejelentse, hol az anyagot a meghatározott legmagasabb áron veszik meg.

Bevásárlók Fiumében:

ROSENBERG SÁMUEL
fém- és nyersterményecg Fondo gas vecchio.

DEUTSCH IGNÁC
őskavas, fém és nyerstermény kereskedő
Piazza Eneo 11. (Scoglietto)

A m. t. hölgyközönségnek
gyapjuruhák helyett

selyemszövetek

vásárlását ajánljuk, a melyek aránylag olcsóbbak. Nagy választékunk van mindennemű selymekből. Az árak igen mérsékeltek.

Kiváló tisztelettel

WEISS M.

Fiume,

Ferenc József Korzó 11. sz.

Trieszt Bècs IX.

Corso 7, 9, 11

Tisztviselők!

Kereskedelmi

alkalmazottak!

Altisztek!

Munkások!

Fiume és Susák területén

negyedévi 5 koronáért

kapják A Tengerpart-ot házhoz szállítva.

Előfizetés bármely naptól
Via Clotilde 4. I.